

Scenariusz lekcji wychowawczej

Dogadajmy się – pomówmy o komunikacji

Cele:

- rozwijanie umiejętności komunikacji między ludźmi,
- rozwijanie umiejętności interpersonalnych i intrapersonalnych: otwartości wobec innych, szacunku, asertywności, komunikowania swoich potrzeb.

Formy pracy:

- praca z całą grupą,
- praca w parach,
- praca indywidualna.

Metody:

- gry i zabawy dydaktyczne i integracyjne,
- burza mózgów,
- rozmowa,
- metody oglądowe – praca z grafiką,
- metody czynnościowe – zadań stawianych do wykonania, praktycznego działania.

Środki dydaktyczne: rolka papieru toaletowego, dowolna tablica (suchościeralna, flipchart), arkusze papieru i pisaki, kłębek wełny, załączniki – infografiki i karteczki z ćwiczeniami

Przebieg:

1. Rozpoczęcie – zabawa z rolką

Uczniowie siadają w kręgu, podają sobie rolkę papieru toaletowego. Każda osoba odrywa kawałek papieru – tyle listków, na ile ma ochotę. Po zaopatrzeniu się w papier, uczestnicy dzielą się dowolnymi informacjami na swój temat, jednocześnie zwijając papier w rulon – mówią tak długo, jak długo trwa zwijanie papieru.

2. Koło fortuny

Nauczyciel rysuje na tablicy jedenaście kwadratów, wpisując w nie kolejno podawane przez uczniów litery, aż zostanie utworzone hasło: KOMUNIKACJA.

Następnie uczniowie w toku burzy mózgów dzielą się swoimi spostrzeżeniami na temat tego, jak rozumieją termin komunikacja.

Pytania pomocnicze:

- Czym jest komunikacja?
- Jakie są elementy komunikacji?
- Jaki jest cel komunikacji?
- Co jest potrzebne, żeby komunikacja była udana?

Nauczyciel zbiera pomysły uczniów i porządkuje zgromadzoną wiedzę za pomocą infografiki (załącznik 1).

3. Różne sposoby na komunikację

Uczniowie pracują w parach – jedna osoba losuje hasło (załącznik 2) i próbuje je przekazać drugiej na różne sposoby: ruchem, gestem, obrazem, mimiką, nie można jednak używać słów.

Po zakończonym ćwiczeniu uczniowie dzielą się swoimi spostrzeżeniami na temat tego, co pomaga, a co przeszkadza w komunikacji. Nauczyciel lub jeden z uczniów zbiera wypowiedzi, przedstawiając je na grafice (propozycja w załączniku nr 3) w formie mostów (czynników wspierających komunikację) lub kamieni (utrudnień w komunikacji).

Przykładowe propozycje:

Mosty – pomagają w komunikacji:	Kamienie – przeszkadza w komunikacji:
<ul style="list-style-type: none"> - kontakt wzrokowy, - gesty, - mimika, - aktywne słuchanie – dopytywanie, zebranie dodatkowych informacji. 	<ul style="list-style-type: none"> - brak zainteresowania, - niepełne, nieprecyzyjne informacje, - dystans fizyczny, zamknięta postawa, - skupienie nadawcy tylko na sobie – brak zainteresowania odbiorcą wypowiedzi.

4. Przepis na komunikację

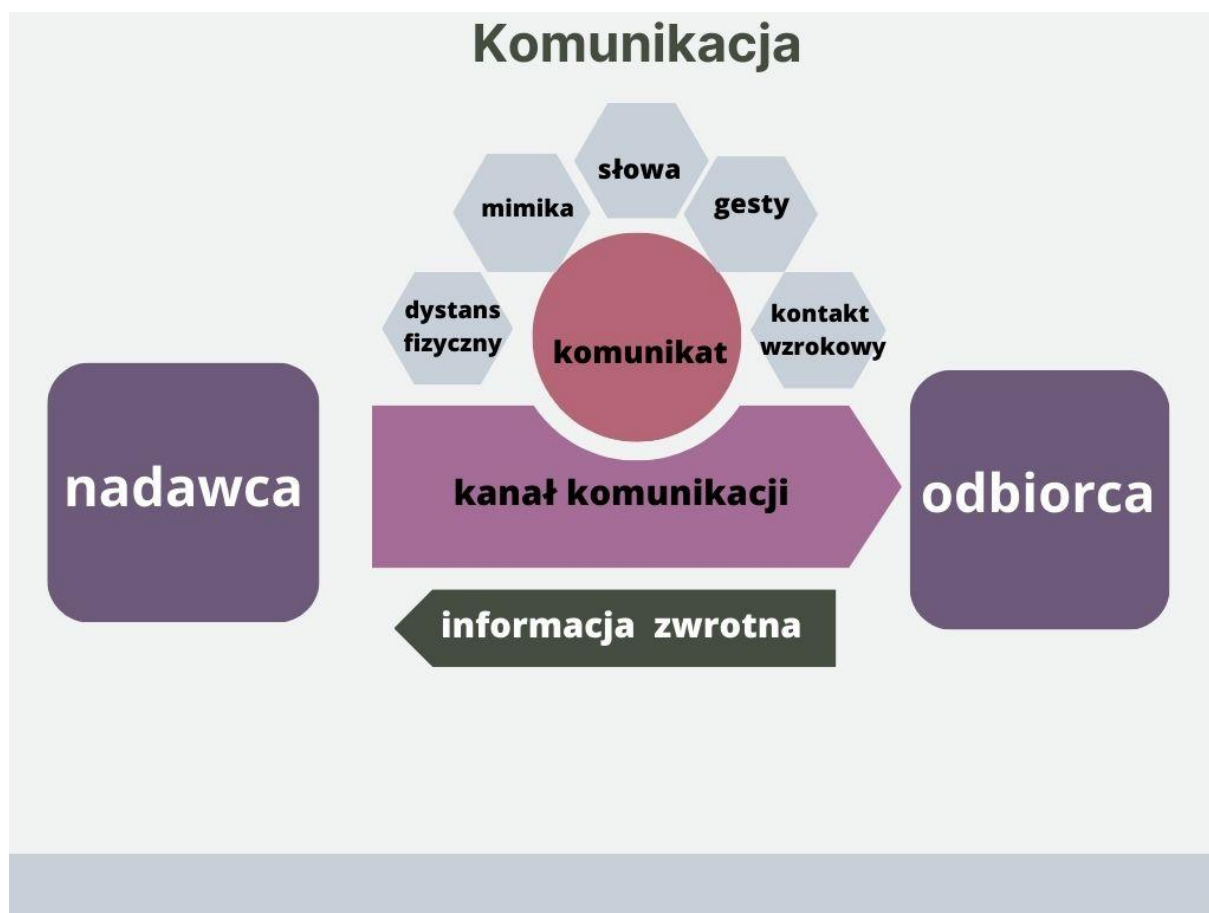
Na bazie poprzedniego ćwiczenia uczniowie zastanawiają się, jak powinien być skonstruowany skuteczny komunikat. Nauczyciel ponownie podsumowuje wypowiedzi podopiecznych i zestawia je z infografiką (załącznik 4).

Następnie uczniowie ćwiczą formułowanie komunikatów z wykorzystaniem zdobytej wiedzy w przykładowych sytuacjach (załącznik 5).

5. Zakończenie – zabawa z kłębkami wełny

Uczniowie ponownie stają w kręgu. Podają między sobą kłębek wełny, rozwijając go i tworząc pajęczynę. Przy przekazaniu kłębka dzielą się informacją, którą uznali podczas zajęć za szczególnie przydatną lub interesującą.

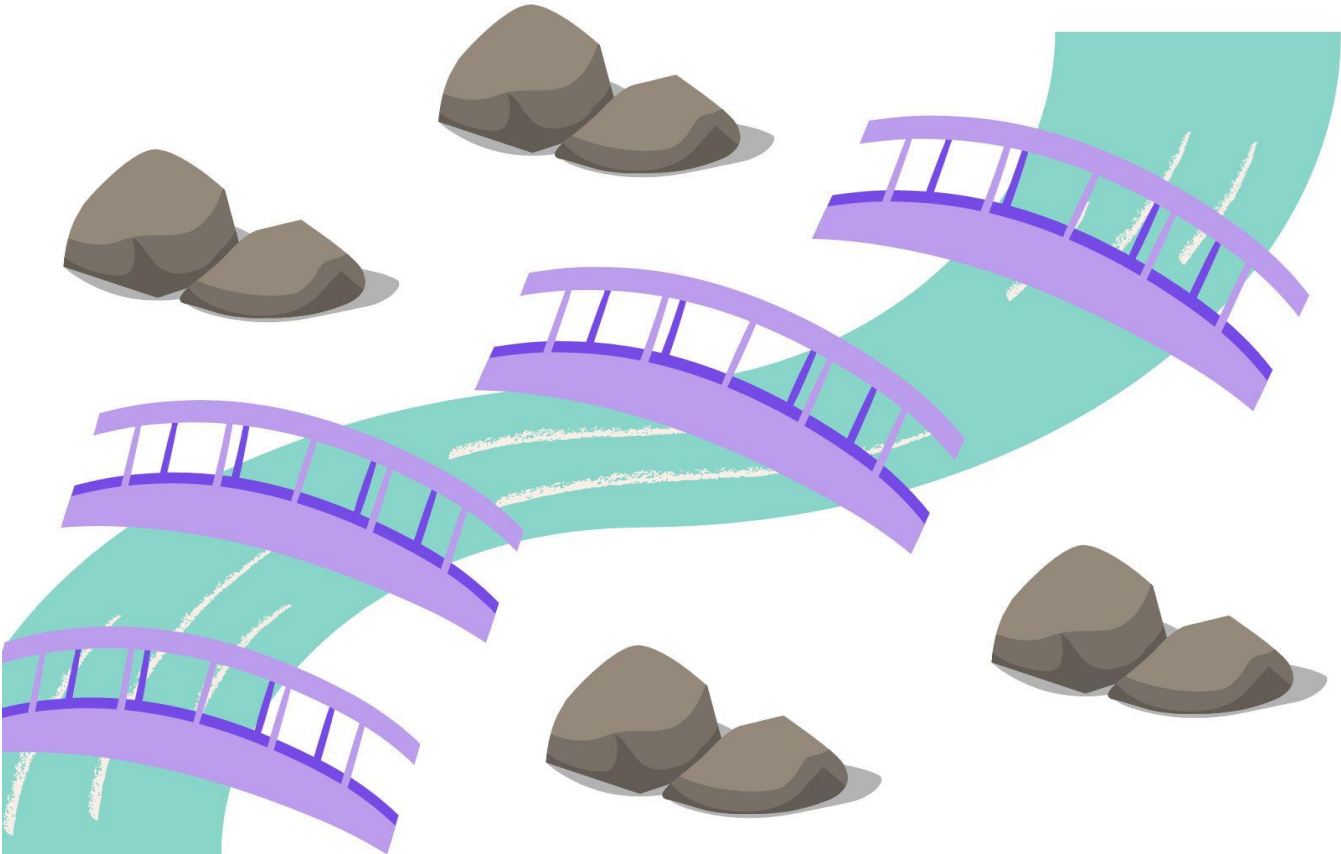
Załącznik 1

Załącznik 2

O której się umawiamy?
Pożyczysz mi ładowarkę?
Widziałem świetny film.
Nie mogę wyjść po południu.
Kiedy następne spotkanie?
Żałuję, nie mogę ci pomóc.
Czy masz przy sobie pompkę do roweru?
Nie wiem, jak to naprawić.
Przepraszam za spóźnienie!
Nie dam rady.
Gdzie kupiłeś tę bluzę?
Widziałeś ostatni odcinek?

Załącznik 3

KOMUNIKAT

OBSERWACJA

Stwierdź fakty

UCZUCIA

Powiedz, co czujesz

POTRZEBA

Powiedz, czego potrzebujesz

PROŚBA

Powiedz, czego oczekujesz

Gdy proszę o coś tatę, zawsze odpowiada „zaraz”.
Mama przerywa rozmowę ze mną, żeby odebrać telefon od koleżanki.
Rodzice ustalają, jak będziemy wspólnie spędzać wieczór, nie pytając mnie o zdanie.
Tata obiecał wspólne wyjście, ale odwołał je kolejny raz.
Kolega uznał mój model telefonu za przestarzały.
Kolega umówił się na spotkanie i nie przyszedł.
Brat bierze moje rzeczy bez pytania.
Babcia ciągle obdarowuje mnie cukierkami, których nie lubię.

Bibliografia:

M. Rosenberg, *Porozumienie bez przemocy. O języku życia*, Wydawnictwo Czarna Owca, Warszawa 2016

B. Solecka, *Kształtowanie umiejętności interpersonalnych u uczniów Gimnazjum im. Odkrywców Polskiej Miedzi w Chociacnowie w ramach procesu wspomagania szkoły w rozwoju*, zasoby Ośrodka Rozwoju Edukacji (<https://www.ore.edu.pl/wp-content/plugins/download-attachments/includes/download.php?id=20206>), Warszawa 2018

Autor: Urszula Wesół